

Sygn. akt II C 329/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawa-Praga w Warszawie, II Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Szymańska-Grodzka

Protokolant: Aniela Zajac

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Firmie (...) spółce jawnej z siedzibą w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K., B. K.

o zapłatę -

I. Utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany w dniu 8 sierpnia 2013 roku w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygnaturze akt II Nc 230/13 w zakresie, w którym zasądza od Firmy (...) spółki jawnej z siedzibą w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K., B. K. solidarnie na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 201.553,57 zł (dwustu jeden tysięcy pięciuset pięćdziesięciu trzech złotych i pięćdziesięciu siedmiu groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia zapłaty oraz odsetki od kwoty 7.585,08 zł (siedmiu tysięcy pięciuset osiemdziesięciu pięciu złotych ośmiu groszy) od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku;

II. W pozostałej części nakaz zapłaty uchyla i:

1. w zakresie żądania zapłaty odsetek od kwoty 5.294,74 zł (pięciu tysięcy dwustu dziewięćdziesięciu czterech złotych i siedemdziesięciu czterech groszy) od dnia 12 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku oraz żądania zapłaty odsetek od kwoty 2.290,34 zł (dwóch tysięcy dwustu dziewięćdziesięciu złotych trzydziestu czterech groszy) od dnia 12 lipca 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku – powództwo oddała;

2. w pozostałym zakresie – umarza postępowanie;

II. Zasądza od Firmy (...) spółki jawnej z siedzibą w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K., B. K. solidarnie na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 6.490 zł (sześciu tysięcy czterystu dziewięćdziesięciu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 329/14

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty kwoty 229.769,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia zapłaty na jego rzecz, solidarnie przeciwko Firmie (...) spółce jawnej w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K.. W uzasadnieniu powołał się na weksel własny in blanco – z klauzulą bez protestu wystawiony przez Firmę (...) spółkę jawną w K., jako zabezpieczenie prawidłowego wykonania wiążącej strony umowy leasingu nr (...). Jednocześnie przedmiotowy weksel został poręczony przez H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K.. Nadto wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych na jego rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. (pozew k. 3-4).

W dniu 8 sierpnia 2013 roku Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, orzekając, że pozwani Firma(...) spółka jawna w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K. mają zapłacić solidarnie na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 229.769,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.873 zł tytułem kosztów postępowania – sygn. akt II Nc 230/13. (nakaz zapłaty k. 11).

Pozwani Firma (...) spółka jawna w K., H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K. skutecznie wnieśli od powyższego nakazu zapłaty zarzuty, domagając się jego uchylenia. Pozwani nie zaprzeczyli faktu istnienia zobowiązania wekslowego wystawionego przez Firmę (...) spółkę jawną w K. oraz jego poręczenia przez H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K.. Podnieśli, że powód powinien dokładnie określić i wykazać wysokość dochodzonego przez niego roszczenia, tym samym zarzucili iż wypełnił on weksel niezgodnie z deklaracją, w ten sposób, że zawyżył on sumę wekslową. Zakwestionowali, że powód dochodzi należności, która nie uwzględnia korzyści, jakie powód uzyskał w wyniku przedterminowego zakończenia umowy leasingu. Towarzyszącym zarzutom wnioskach o zwolnienie od kosztów sądowych pozwani stwierdzili, że prowadzą ograniczoną działalność gospodarczą, ponieważ maszyny leasingowane zostały przejęte przez powoda i nie posiadają oni oszczędności na rachunkach bankowych. Ponadto żaden z pozwanych nie posiada ruchomości umożliwiających zapłatę kwoty od zarzutów. Wskazali także, że ich wydatki w związku z tym, iż każdy z nich posiada potomstwo niemal przewyższają wysokość uzyskiwanych dochodów. (zarzuty k. 18-24).

W odpowiedzi na zarzuty powód podtrzymał wszystkie wnioski dowodowe oraz twierdzenia wyrażone w pozwie. Ponadto w związku z tym iż wystawił na rzecz pozwanych faktury korygujące do refaktur, cofnął powództwo w zakresie kwoty 7.585,08 zł zaliczając tym samym tą kwotę na poczet należności głównej i wobec powyższego wniósł o zasądzenie na jego rzecz solidarnie od pozwanych kwoty 222.184,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2014 roku do dnia zapłaty. Wskazał także, że w związku z cofnięciem powództwa wnosi o zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 229.769,79 zł od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku (data pierwszej korekty w wysokości 5.294,74 zł) oraz od kwoty 224.475,05 zł od dnia 1 września 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku (data drugiej korekty w wysokości 2.290,34 zł). (odpowieź na zarzuty k. 203-205 verte).

W toku postępowania powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 20.631,14 zł z tytułu części kosztów windykacji i wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 201.553,57 zł wraz z odsetkami liczonymi od tej kwoty od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia zapłaty.

Na rozprawie powód wskazał, iż zgodnie z notą rozliczeniową z dnia 25 czerwca 2013 roku zostały tam wskazane zdyskontowane raty, które nie zostały zafakturowane z uwagi na wypowiedzenie umowy. Podkreślił przy tym, że pozwani nigdy nie zwrócili przedmiotu leasingu zatem nie wzbogacił on powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 stycznia 2007 roku pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a pozwanymi została zawarta umowa leasingu nr (...) na mocy której powód nabył i przekazał na rzecz pozwanych przedmiot leasingu – koparkę gąsienicową D. (...), a pozwani zobowiązali się w zamian za to opłacać raty leasingowe stanowiące integralną część zawartej umowy. Na zabezpieczenie ewentualnego zadłużenia z tytułu zawartej umowy W. K. podpisał weksel gwarancyjny in blanco jako wystawca weksla, który dodatkowo poręczyli H. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K.. (dowód: umowa leasingu nr (...) – k. 210, załącznik nr (...) do umowy leasingu k. 210 verte).

Strony ustaliły, że zgodnie z punktem 12.3 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu, w przypadku gdy umowa zostanie wypowiedziana przez powoda, korzystający zostaje zobowiązany do zapłaty na rzecz finansującego kwot na które składają się: wszystkie wymagalne a niezapłacone należności wraz z odsetkami, przewidziane w umowie a niezapłacone raty leasingowe pomniejszone o dyskonto w wysokości stopy oprocentowania z dnia wypowiedzenia z tytułu ich zapłaty przed terminem wynikającym z harmonogramu spłat, szacunkowe wartości przedmiotu leasingu oraz koszty związane z odzyskaniem przedmiotu leasingu przez powoda. Na podstawie punktu 13 Ogólnych Warunków

Umowy Leasingu, powód mógł się domagać odsetek karnych za opóźnienie związane ze spełnieniem świadczenia. (dowód: Ogólne Warunki Umowy Leasingu k. 213-216).

W dniu 23 marca 2012 roku powód na podstawie Ogólnych Warunków Umowy Leasingu, w wyniku nieuregulowania płatności pomimo wyznaczenia dodatkowego terminu na zapłatę wypowiedział przedmiotową umowę i wezwał pozwanych do wydania przedmiotu leasingu. (dowód: wypowiedzenie k. 220).

Dnia 25 czerwca 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawiła na rzecz pozwanych notę rozliczeniową, która precyzowała należne od pozwanych na rzecz powoda kwoty wynikające z postanowień umowy oraz Ogólnych Warunków Umowy Leasingu. Zgodnie z powyższym wymagana kwota do zapłaty przez korzystającego wynosiła 229.769,79 zł. (dowód: nota rozliczeniowa k. 218-219 verte).

Wobec niespełnienia warunków umowy leasingu nr (...), (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., wypełniła weksel in blanco na kwotę 229.769,79 zł z terminem płatności do dnia 3 lipca 2013 roku. Pomimo wezwania, pozwani nie dokonali zapłaty we wskazanym terminie. (bezsporne, dowód: zawiadomienia o wypełnieniu weksla k. 222-225).

Powód skierował do pozwanych środki transportu celem odbioru przedmiotu leasingu nie został mu on jednak wydany. Koszt transportu objęty fakturą VAT nr (...) wyniósł kwotę 12.054 zł. (dowód: faktura)

A. i C. K. (1) osiągają łącznie ok 2.200 zł miesięcznie i mają na utrzymaniu jedno dziecko. W 2012 roku uzyskali łącznie dochód w wysokości 78.000 zł brutto. Pozwani R. K. i B. K. osiągają łącznie ok. 3.000 zł i mają na utrzymaniu dwójkę dzieci. W rozliczeniu podatkowym za rok 2012, B. K. uzyskała łącznie dochody w wysokości 98.315 zł brutto, natomiast R. K. 34.665 zł brutto przy czym dochody te zostały częściowo zajęte przez komornika sądowego. W. K. i H. K. osiągają miesięczny dochód w wysokości 1.116,86 zł bowiem H. K. ma status bezrobotnej bez prawa do zasiłku. (dowód: oświadczenia k. 52-53 verte, 55-56 verte, 58-59 verte, 61-62 verte, 64-65 verte, 67-68 verte, dokumenty k. 94-99, 102-105, 110-115, 117-131, 134-147).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie następującej oceny dowodów. Podstawę ustaleń okoliczności sprawy stanowiły dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, których prawdziwości nie kwestionowały strony. Pozwani nie wykazali, iż nie posiadają przedmiotu leasingu, a także że wydali za pokwitowaniem powyższą rzecz wierzycielowi. To na nich spoczywał ciężar dowodu w tej materii w rozumieniu art.6 k.c.. Na dłużnikach i poręczycielach wekslowych spoczywa ciężar dowodu wykazania braku prawidłowego wypełnienia weksla i to oni winni udowodnić, że swe należności w wysokości określonej umowa znana obu stronom – zapłacili. Pozwani faktu takiego nie wykazali. Pozwani nie zaoferowali wystarczających dowodów dla uznania za wykazane ich twierdzeń o bardzo niskich dochodach powodujących niemożność poniesienia w całości kosztów sądowych. Twierdzenia te zawarto w istocie jedynie w towarzyszących zarzutom wnioskach o zwolnienie od kosztów sądowych. Przedłożone dowody z dokumentów wskazują na miesięczne koszty mediów sięgające od 820 zł do 1720 zł oraz na opłaty związane z edukacją dzieci pozwanych w wysokości od 450 zł do 800 zł. Tym samym wysokość ww. opłat nie wykazała by pozwani nie mieli możliwości posiadania środków finansowych potrzebnych na inne potrzeby niż wymienione powyżej. Ponadto wiek pozwanej H. K. wskazuje, że może ona podjąć pracę, a brak jej zeznań nie pozwala na ustalenie faktycznej niemożliwości znalezienia przez nią zatrudnienia, względnie szczególnych przyczyn odstąpienia od jego poszukiwania. Sytuacja majątkowa (w świetle znikomych dowodów przedstawionych przez pozwanych) została ukazana tak ogólnikowo i pobieżnie, że nie dało to wręcz możliwości ich należytej oceny. Tym samym uczyniło twierdzenia pozwanych wątpliwymi. Brak przeciwdowodów zmusił więc Sąd do wniosku, że ich dochody pozwalają im na normalne utrzymanie się pomimo wydatków na spłatę świadczeń oraz podołanie spłacie należności wynikającej z kosztów sądowych i pozwu w jej dochodzonym pierwotnie kształcie.

Wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania w charakterze stron pozwanych na okoliczność wysokości ich zobowiązania, braku udzielenia przez powoda informacji dotyczących uzyskanych przez niego korzyści, w związku z przedterminowym zakończeniem umowy oraz osiąganych przez pozwanych dochodów, wymagalnych zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą i braku możliwości poniesienia kosztów niniejszego

postępowania nie zasługiwał na uwzględnienie bowiem wskazać należy, że dowód z przesłuchania stron jest dowodem posiłkowym, dopuszczalnym tylko wtedy, gdy nie można istotnych dla sprawy okoliczności wyjaśnić innymi dowodami, a w szczególności dowodami z dokumentów i zeznaniami świadków. Pozwani nie zaferowali tego dowodu na okoliczność faktu zwrotu powodowi przedmiotu leasingu – wniosek był więc tym bardziej bezprzedmiotowy. W sytuacji, gdy wszystkie istotne dla sprawy okoliczności zostały wyjaśnione nie tylko zeznaniami świadków, ale i dokumentami to prowadzenie przez sąd dowodu z zeznań jest zbędne, a nawet niedopuszczalne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1982 roku, I CR 258/82 , Lex nr 8446). Okoliczności, na które w niniejszej sprawie chciano powołać dowód z przesłuchania w charakterze stron pozwanych zostały wykazane przez dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, którym w całości należy dać wiarę.

Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego i przesłuchania w charakterze stron pozwanych na okoliczność ustalenia wartości przedmiotu leasingu w dacie ich przejęcia przez powoda podlegał oddaleniu z uwagi na brak odebrania przedmiotu leasingu przez powoda oraz braku jego zbycia, co skutkowało niemożnością zaliczenia ceny sprzedaży na poczet zadłużenia pozwanych. Nadto wskazana przez powoda wartość przedmiotu leasingu (ok. 5.000 zł) była nawet niższa niż wskazywana przez pozwanych, którzy twierdzili, że wartość przedmiotu leasingu znacząco przewyższa sumę wszystkich przewidzianych rat leasingowych. Ma to istotne znaczenie zważywszy na fakt, że przedmiot leasingu nie został zwrócony i nie uszczuplił należności pozwanych na tym etapie rozliczenia należności stron. Prawdliwość wyliczenia rat i dyskonta była możliwa na podstawie umowy zatem nie było konieczności opierania się w tym przedmiocie na opinii biegłego sądowego bądź zeznań złożonych na tę okoliczność przez pozwanych. Powód w sposób adekwatny do twierdzeń pozwu przedstawił dokumenty w postaci umowy leasingu oraz noty rozliczeniowej, które stanowiły dowód na istnienie należności, a także fakturę VAT potwierdzającą próbę odbioru przedmiotu leasingu i jej koszt, a pozwani nie przedstawili żadnych dowodów wskazujących, że należność pokryli oraz, że została ona obliczona w sposób nieprawidłowy, a przedmiot leasingu zwrócili. W tej sytuacji ciężar dowodu wykazania wadliwości wypełniania weksła oraz faktu iż należność została nieuregulowana przechodzi na stronę pozwaną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w części.

Niniejszy proces zainicjowany został pozwem w postępowaniu nakazowym na podstawie weksła. Przedłożony wraz z pozwem uzupełniony weksel in blanco poręczony przez H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K. miał charakter gwarancyjny i zabezpieczał roszczenia leasingodawcy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wynikające z zawartej z pozwaną Firmą (...) spółką jawną w K. umowy leasingu nr (...) na mocy której powód zobowiązał się do oddania pozwanej do używania przedmiot leasingu, natomiast pozwana zobowiązała się do zapłaty rat leasingowych.

Roszczenie skierowane do Firmy (...)spółki jawnej w K. jako wystawcy weksła in blanco ma swe źródło w art. 9 i 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (Dz. U. 1936 r. , Nr 37, poz.282). Wobec powyższego w art. 10 p.w. dopuszcza możliwość wystawienia weksła, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102 p.w., jednak nie zawiera on definicji weksła in blanco. Wskazać należy, że weksel własny in blanco jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego natomiast weksel gwarancyjny jest to weksel in blanco złożony na zabezpieczenie stosunku umownego zachodzącego między wystawcą weksła a osobą, której weksel jest wręczany, np. udzielonego kredytu, udzielonej pożyczki. Tym samym z chwilą wystawienia weksła in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksła, a uprawnionym z weksła określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli wyrażonym w art. 65 k.c. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 maja 1998 r., II CKN 531/97, /OSN 1999, nr 1, poz. 13/ oraz z dnia 17 czerwca 1999 r., I CKN 51/98, /OSN 2000, nr 2, poz. 27/. W przypadku, gdy weksel in blanco jest poręczany, umowę zawiera także poręczyciel wekslowy.

Podstawą żądania pozwu skierowanego wobec pozwanych H. K., W. K., A. K., C. K. (1), R. K. i B. K. jest zaś art. 32 prawa wekslowego, zgodnie z którym odpowiedzialność poręczyciela wekslowego jest taka sama, jak tego, za kogo poręczył. Zgodnie zaś z art. 47 prawa wekslowego, kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec wierzyciela solidarnie. Istotą poręczenia wekslowego jest przejęcie odpowiedzialności za dług osoby podpisanej na wekslu. Odpowiedzialność poręczyciela tylko formalnie wywodzi się ze stosunku cywilnego, który zabezpieczono wekslem; nie jest ona też zależna od tego, czy istniało ważne zobowiązanie wekslowe dłużnika głównego. Zobowiązanie poręczyciela wekslowego ma charakter abstrakcyjny, samodzielny, oderwany od causy. Poręczyciel wekslowy z tych względów odpowiada według treści weksla, a nie stosunku pierwotnego, który wekslem zabezpieczono. Zobowiązanie takie jest zatem niezależne od umowy łączącej poręczyciela z osobą, za którą poręcza i od stosunku kausalnego łączącego go z uprawnionym z weksla. Ponadto zobowiązanie poręczyciela wekslowego jest nieodwołalne, bezwarunkowe, nie można ograniczyć go terminem. Zgodnie z art. 30 prawa wekslowego poręczenie udzielone na wekslu in blanco także zabezpiecza zapłatę weksla, a nie wykonanie zobowiązania zabezpieczonego wekslem. Poręczyciel, udzielając poręczenia na wekslu in blanco, podpisuje najczęściej również deklarację do weksla in blanco o treści podobnej do treści deklaracji podpisanej przez wystawcę. I jak w przypadku wystawcy, określa ona warunki wypełnienia weksla

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo wekslowe, zobowiązanie wekslowe ma charakter samodzielny i abstrakcyjny, co oznacza między innymi, że samo podpisanie weksla rodzi zobowiązanie wystawcy (a także akceptanta, indosantów i poręczycieli), bez względu na przyczynę jego wystawienia i już samo umieszczenie podpisu na wekslu stanowi wyłączną przyczynę i podstawę zobowiązania wekslowego. Wypełnienie przez stronę powodową weksla było zatem uzasadnione gdyż uprawnienie to wynikało wprost z art. 14 prawa wekslowego w zw. z § 3 porozumienia wekslowego podpisanego i zaakceptowanego przez pozwanych bez zastrzeżeń, zgodnie z którym powód był uprawniony wypełnić weksel in blanco w przypadku gdy korzystający nie wywiązały się z ciążącego na nim zobowiązania, w szczególności gdyby nie zapłacił w określonym w umowie terminie i trybie pełnej wysokości kwoty pieniężnej należnej finansującemu.

W pierwszej kolejności pozwani podnieśli jednak służący im z mocy prawa zarzut tożsamy z zarzutem wystawcy, iż powód wypełnił weksel niezgodnie z porozumieniem wekslowym poprzez zawyżenie sumy wekslowej. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne zatem osadzenie dyspozycji art. 6 k.c. w realiach procesu z weksla gwarancyjnego in blanco implikuje przerzucenie dowodu przeciwnego istnienia wiarygodności, której zabezpieczeniem pozostaje weksel, na pozwanych (dłużników) w związku z domniemaniem istnienia wiarygodności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla. Nie ma podstaw, aby ciężar dowodzenia okoliczności ze stosunku podstawowego uzasadniającej uzupełnienie weksla przerzucać na wierzyciela wekslowego (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 października 2000 r., sygn. akt V CKN 136/00, opubl. w OSNC 2001/6/89). Wskazać zatem należy, że to na pozwanych spoczywał ciężar wykazania że weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem. Nie można było zatem podzielić stanowiska pozwanych, jakoby to powód wykazywać miała zasadność kwot, które składały się na sumę wekslową. W związku z charakterem zarzutów podniesionych przez pozwanych, w szczególności dotyczących wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem poprzez zawyżenie sumy wekslowej, na powódzie spoczywał jedynie obowiązek wykazania, co składa się na analizowaną kwotę i podania z jakiego tytułu powstały określone należności. Nie ulega wątpliwości, iż przedmiotem procesu nadal pozostaje ocena zasadności roszczenia wekslowego a ciężar wykazania, że suma wpisana w wekslu nie znajduje uzasadnienia w porozumieniu wekslowym, spoczywa tym samym na pozwanych.

W ocenie Sądu strona powodowa wskazała i wykazała sposób, w jaki obliczyła należność z umowy leasingu, której dochodzi w niniejszym postępowaniu (wynikało to z treści zawiadomienia o wypełnieniu weksla z dnia 25 czerwca 2013 roku oraz z noty rozliczeniowej nr (...)) i rozliczenie to jest zgodne z przepisami prawa i umową podpisaną przez pozwanych. Istotnym jest także, że powód nie miał podstaw do pomniejszenia oszacowanej przez siebie kwoty, bowiem pozwani nie zwrócili przedmiotu leasingu. Zatem rozliczenie umowy, jakie zawiera w sobie zawiadomienie o wypełnieniu weksla z dnia 25 czerwca 2013 roku oraz nota rozliczeniowa z dnia 25 czerwca 2013 roku, w świetle braku jakichkolwiek zarzutów pozwanych odnoszących się do poszczególnych wymienionych tam kwot, są w

całości prawidłowe i mają odniesienie w przepisach umowy leasingu oraz Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu. Pozwani poza prostym zaprzeczeniem w żaden sposób nie wykazali, że wartość poszczególnych kwot jest wyliczona nieprawidłowo bądź w ogóle stronie powodowej nie przysługują.

Zdaniem Sądu rację ma strona powodowa podkreślając, że to na dłużniku wekslowym, a nie na posiadaczu weksła spoczywa ciężar dowodu, iż suma wekslowa została wpisana w niewłaściwej wysokości, tj. w wysokości przewyższającej rzeczywisty dług zobowiązanego wekslowo. Tymczasem pozwani nie zaproponowali żadnego dowodu wskazującego na nieprawidłowe wyliczenie przez powodową spółkę kwoty wekslowej nie odnosząc się na żadnym etapie postępowania do poszczególnych kwot, nie przedkładając własnego wyliczenia tych należności czy też rozliczenia całej umowy. Zaproponowany przez pozwanych materiał dowodowy (sprowadzający się w istocie jedynie do ich twierdzeń) okazał się zatem niewystarczający i jako taki nie zasługiwał na prymat wiarygodności - w przeciwieństwie do materiału dowodowego zaoferowanego przez stronę powodową w postaci umowy leasingu wraz z ogólnymi warunkami umowy, porozumienia wekslowego, weksła in blanco oraz noty rozliczeniowej z dnia 25 czerwca 2013 roku. Treść powołanych dokumentów potwierdzała, jak wyżej wskazano, nie tylko wysokość jego roszczenia ale także uprawnienie do wypełnienia weksła na dochodzoną kwotę.

Powołując się na brzmienie art. 709¹⁵ k.c. pozwani wywodzili, że dochodzona przez powoda kwota nie uwzględnia korzyści, które uzyskał na skutek przedterminowego zakończenia wiążącej strony umowy leasingu, a w konsekwencji jego żądanie nie może być tym samym uwzględnione. W okolicznościach niniejszej sprawy pozwani w żaden sposób nie wykazali, że powód w sposób nieprawidłowy rozliczył korzyści uzyskane w związku z przedterminowym wypowiedzeniem umowy. Stosownie do art. 709¹⁵ k.c. w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu. Z przepisu tego wynika zatem, że korzystający jest w takiej sytuacji zobowiązany nie tylko do uiszczenia zaległych rat leasingowych, ale – na żądanie finansującego - wszystkich nie uiszczonych dotąd rat leasingowych, a więc także tych, których termin płatności przypadał po rozwiązaniu umowy (tak też K. Kopaczyńska-Pieczniak, [w:] A. Kidyba (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, LEX, 2010).

Wobec powyższego przepis ten przesądza o uprawnieniu leasingodawcy do domagania się przyszłych, niewymagalnych w dacie wypowiedzenia umowy rat leasingowych, a jednocześnie stanowi gwarancję dla leasingobiorcy, iż ta kwota przyszłych rat będzie pomniejszona o korzyści uzyskane przez leasingodawcę. Funkcja odszkodowawcza analizowanego przepisu oznacza zatem, że żądanie powoda nie może być większe od faktycznej szkody poniesionej przez finansującego wskutek naruszenia przez korzystającego umowy leasingu z powodów, za które on odpowiada. Powód (leasingodawca) nie może być wzbogacony kosztem leasingobiorcy (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 stycznia 2012 r. I CSK 176/11, LEX nr 1131111).

W okolicznościach niniejszej sprawy powód miał zatem prawo domagać się zapłaty (i objąć sumą wekslową) równowartości także tych rat leasingowych, których termin płatności przypadał po dacie wypowiedzenia umowy. W ocenie Sądu powód w sposób prawidłowy pomniejszył należną kwotę wynikającą z uzyskanych korzyści w związku z rozwiązaniem umowy leasingu przed terminem. Podstawą ustalenia była umowa leasingu, a także nota rozliczeniowa z dnia 25 czerwca 2013 roku. Zgodnie z pkt. 12.3.2 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu korzystający zobowiązany był do zapłaty wszystkich wymagalnych a niezapłaconych należności wraz z odsetkami, przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat leasingowych pomniejszych o dyskonto w wysokości stopy oprocentowania z dnia wypowiedzenia z tytułu ich zapłaty przed terminem wynikającym z harmonogramu spłat. Wobec powyższego pozwani posiadali świadomość o jaką część pomniejszone zostaną raty leasingowe w przypadku rozwiązania umowy przed terminem.

Powód także w sposób prawidłowy w notce rozliczeniowej z dnia 25 czerwca 2013 roku wskazał zdyskontowane raty czyli zestawienie rat przyszłych pozostałych do zapłaty, które nie zostały zafakturowane z uwagi na wypowiedzenie umowy w wysokości 108.351,15 zł. Sam fakt dochodzenia tych należności bez względu na to, czy określi się je kwotą

zdyskontowaną czy odszkodowaniem umownym, pozostaje w zgodzie z art. 709¹⁵ k.c. Powód precyzyjnie wskazał, że na koszty oszczędzone w związku z wypowiedzeniem umowy złożyły się kwoty, które powód musiałaby zapłacić w związku z umowami kredytowymi, które zawiera by pozyskać środki na zakup dla pozwanych przedmiotu leasingu. Wskazać należy, że ze względu na brak przejęcia przez powoda przedmiotu leasingu, a w konsekwencji brak jego zbycia, powód nie uzyskał korzyści, podlegających zaliczeniu na poczet zadłużenia – w postaci potencjalnej ceny sprzedaży, czy innego rozrządzenia przedmiotem leasingu. Ponadto, powód ze względu na brak zwrotu przedmiotu leasingu nadal płacił ubezpieczenie. Wobec powyższego zasadnym było przedstawione przez powoda rozliczenie pomniejszych przyszłych rat leasingowych o korzyści uzyskane w związku z przedterminowym wypowiedzeniem umowy.

Podkreślenia wymaga fakt, że strona pozwana nie odniosła się do wyliczenia powódki, przedstawionego w nocie rozliczeniowej. Nie powołała żadnych kontrargumentów, które świadczyłyby o tym, że należność pokryli oraz, że została ona obliczona nieprawidłowo. Pozwana nie wykazała, ani nawet nie twierdziła, że od ustalonej ostatecznie kwoty zdyskontowanej, odjęte winny być korzyści w mniejszym zakresie, niż to faktycznie uczynił powód. Pozwana pomimo kwestionowania prawidłowego sposobu pomniejszenia należnej kwoty wynikającej z uzyskanych korzyści w związku z rozwiązaniem umowy leasingu przed terminem, nie zaoferowała dowodów w celu wykazania tej zawyżonej wartości.

Na gruncie niniejszej sprawy powód podnosił, iż nie odebrał od pozwanych przedmiotu leasingu gdyż odmówili oni jego wydania. Tym samym powód wykazał iż w związku z próbą odebrania przedmiotu leasingu poniósł koszty transportu, których dochodzi fakturą VAT nr (...) na kwotę 12.054 zł. W pozostałym zakresie w odniesieniu do innych poniesionych kosztów windykacji i żądań powód cofnął skutecznie pozew w rozumieniu art.203 k.p.c., przeciwko czemu pozwani nie oponowali.

W niniejszym procesie nie wykazano, aby poprzez żądanie pozostałych rat leasingowych doszłoby do wzbogacenia powoda. Z tych względów, uznając że faktycznie pozwani do tych twierdzeń strony powodowej nie odnosili się w taki sposób, aby je zasadnie podważyć, niezasadny był zarzut, iż weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem. Sam weksel z formalnego punktu widzenia nie budził wątpliwości Sądu, zawierał wszystkie elementy wskazane w art. 101 Prawa wekslowego. Wobec zatem niezasadności zarzutów odnoszących się do stosunku podstawowego należało uznać, że powodowi przysługuje dochodzona należność. Uznać zatem należało, że powód w sposób prawidłowy rozliczył umowę leasingu i w związku z tym jego żądanie, po ograniczeniu roszczenia co do kwoty 7.585,08 zł i 20.631,14 zł, należało w całości uwzględnić.

Z uwagi na powyższe, sąd na podstawie art. 496 k.p.c. w pkt. I wyroku utrzymał wydany w dniu 8 sierpnia 2013 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w zakresie zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda kwoty 201.553,57 zł.

O zasadności żądania odsetek od dochodzonej należności wekslowej przesądza treść art. 481 § 1 k.c., wg którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek nie została z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 k.c.). Ponieważ termin płatności weksla został oznaczony na dzień 3 lipca 2013 roku, zasadne było naliczanie odsetek od należności głównej od dnia następnego, gdyż od tej chwili zaczyna się opóźnienie pozwanego tj. od dnia 4 lipca 2013 roku. W zakresie odsetek od kwoty 7.585,08 zł sąd orzekł od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku. Powyższe wynika z sumy dochodzonych przez powoda odsetek, żądał on bowiem odsetek od kwoty 5.294,74 zł od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku (data pierwszej korekty) oraz od kwoty 2.290,34 zł od dnia 4 lipca 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku (data drugiej korekty). Sąd nie uwzględnił tego wniosku, gdyż powód sam stwierdził, że niezbędnym była korekta faktur ubezpieczeniowych, co do której posiłkował się interpretacją ogólną nr (...) Ministra Finansów (czerwiec 2013 roku) i wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (data uprawomocnienia 11 lipca 2013 roku), zgodnie z którymi istniała możliwość zwolnienia z VAT przy refakturowaniu składki ubezpieczeniowej za leasingobiorcę. Sąd nie uznał jednak wyliczenia w zakresie odsetek przedstawionego przez powoda, gdyż korekta faktur VAT stała się możliwa już w czerwcu 2013 roku (w związku z interpretacją ogólną wydaną

przez Ministra Finansów), a najpóźniej z datą rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w dniu 11 lipca 2013 roku - zatem te daty a nie daty faktur korygujących należy uznać dla uzasadnienia terminu biegu odsetek związanych z drugą korektą.

W pkt. II wyroku, sąd na podstawie art. 496 k.p.c. uchylił w pozostałej części wydany w dniu 8 sierpnia 2013 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i w zakresie żądania zapłaty odsetek od kwoty 5.294,74 zł od dnia 12 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku oraz żądania zapłaty odsetek od kwoty 2.290,34 zł od dnia 12 lipca 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku powództwo oddalił. W pozostałym zakresie tj. co do kwoty 7.585,08 zł i 20.631,14 zł powód cofnął pozew. Pozwani zawiadomieni poza rozprawą o tym fakcie nie zajęli stanowiska co uznać należało za zgodę na cofnięcie pozwu w tej części, nie stwierdzono też przesłanek negatywnych skutecznego cofnięcia pozwu w rozumieniu art. 203 § 4 k.p.c. Dlatego też stosownie do treści art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. należało w tej części umorzyć postępowanie albowiem wydanie orzeczenia w tym zakresie stało się zbędne.

W niniejszej sprawie pozwany przegrał sprawę niemal w całości, powód uległ w znikomym zakresie (również co do kwoty objętej umorzonym postępowaniem) zatem o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążając nimi przegrywających proces pozwanych. Na koszty procesu poniesione przez powoda składają się opłata stosunkowa od pozwu w wysokości 2.873 zł, kwota 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.)) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Nie znaleziono podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Sytuacja pozwanych pozostaje trudna w sensie ekonomicznym i życiowym – jest jednak wynikiem swobodnej decyzji, mającej tło gospodarcze i zmierzającej do poprawy sytuacji finansowej dłużnej spółki, będącej w istocie „rodzinna” spółką poręczycieli. Nie sposób przyjąć, że wyrok zasądający całe świadczenie nie miałby szans na realizację w postępowaniu egzekucyjnym, skoro w ulegnie pomniejszeniu o odebrany ewentualnie przedmiot leasingu. W ocenie Sądu nie sposób też automatycznie przenosić ciężaru wadliwych decyzji gospodarczych z pozwanych na powoda, tylko dlatego, że jest on profesjonalnym podmiotem świadczącym usługi leasingowe – „silniejszym” ekonomicznie. Zważywszy na stopień zadłużeń gospodarstw domowych w Polsce skutkowałyby to w istocie odciążaniem dłużników od kosztów sądowych należnych wygrywającym przedsiębiorcom w przypadku większości zasądzanych należności z tytułu umów leasingu i kredytów. To zaś pozostaje ekonomicznie niesprawiedliwym, a wręcz groźnym dla zachowania równowagi obrotu.